

16

Interpres

Parmakkapı, İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tel : 44 72 34 Beyoğlu

No.....

17 5 Mayıs 1967

Dünya (İstanbul)

SANAT DÜNYASI

Yöneten: AYHAN TURAN

Yakında çok ünlü bir topluluğu dinleyeceğiz

Los Angeles Flarmonik orkestrası müzik dünyasının isim yapmış orkestralarının başında gelir. Resimde orkestra bir konser esnasında görülüyor.

Los Angeles Filarmoni Orkestrası geliyor

Cemal Reşit Rey

TÜRK BESTECİLERİ ROMANYA'DA

Yeni imzalanan Türk - Romen Kültür anlaşması gereğince, Romen hükümeti geçen yıl eserlerinin Viyanada çalınması büyük hâdise olan 3 Türk bestecisini aynı program ve aynı kadro ile Romanya'ya davet etmiştir. Cemal Reşit Rey, Ulvi Cemal Erkin, Necil Kâzım Akses'den müteşekkil bestecilere İdil Biret te solist olarak katılmıştır.

Dâvet, iki çok başarılı konserle sonuçlanmıştır. Bunlardan ilki Romanya'nın en önemli Üniversite şehirlerinden biri olan Kulu'da verilmiştir. Konserin ilk yarısında Kulu Filârmoni Orkestrası Ulvi Cemal Erkin'in 1. inci senfonisini, Necil Kâzım Akses'in Ballad'ını, Ulvi Cemal Erkin yönetiminde çalmış, ikinci yarısında ise aynı orkestra Cemal Reşit Rey yönetiminde Cemal Reşit Rey'in bir İstanbul türküsü üzerine çeşitlenmeler isimli piano ve orkestra eserini icra etmiştir. Bu konsere İdil Biret solist olarak katılmıştır. Aynı konser 28 Nisan Cuma akşamı Bükreşte dünya sanat muhitince pek tanınmış bir konser salonu olan ATENE'de tekrarlanmıştır. Her iki konsere Romen müzik severleri tarafından büyük alkışlanmıştır.

HAFTANIN SAN'AT AKTÜALİTESİ

Türk bestecileri Romanya'da başarı kazandı Konservatuvar Orkestrası müzikseverleri fethetti

- I -

- II -

KONSERVATUAR GENÇLERİ MÜZİKSEVER İSTANBUL HALKINI FETHETTİ

7 Mayıs Pazar günü, İstanbul

bul Belediye Konservatuvarı Öğrenci Orkestrası Şan sinemasında verdiği mevsimin son konseriyle salonu tamamen dolduran müziksever istanbulluların kalblerini fethetmiştir. Pembe Melekler yararına verilen konserde orkestrayı A. Turan yönetmiş, konservatuvarın ileri gelen kaabilyetlerinden pianist ELİF KARACA solist olarak katılmıştır. Her eser coşkun sevgi ve takdir gösterileri ile karşılanmış ve yarının büyük ümidi sanatkar gençler dinleyiciler tarafından ayakta ve gözler yaşlı olarak uzun uzun alkışlanmıştır.

Beethoven, Mozart, Straus, ve Rahmaninofun eserlerinin yer aldığı konsere, sahne, gönderilen çiçeklerle bir bahçeye benzemıştır.

Ulvi Cemal Erkin

1967 Beyrut Müzik Festivali

Bayrouth Richard Wagner Festivali bu yıl 21 Temmuz - 24 Ağustos arası yapılacaktır. Wolfgang Vagner'in yeni aranjmanla (anlayışla) sahneye koyduğu ve başrolünü Sendor Kempe'nin oynadığı

Otmar Suitner tarafından idare edilecektir.

«Parsifal» i Fransız bestecisi Pierre Boulez, «Lohegrin» i Rudolf Kempe ve «Tanhauser» i de Christoph Von Dohnanyi yöneteceklerdir.

Zubin Mehta'nın şefliğinde İstanbul'da, 28 Ekim'de de Ankara'da olmak üzere konserler vermek için Amerika

SANAT DÜNYASINDAN SEÇİLMİŞ FIKRALAR

BİR ZİYAFET

Bir akşam Stockholm'de Liszt, tenor Rubini ile bir konser veriyordu. Dinleyici adedinin kırk - kırkbeş kişiyi aşmadığını hayretle gördülerse de yine konsere başladılar. Bir ara ünlü pianist salondakilerin ilgisizliğini farkedince çaldığı parçayı yarıda keserek: «Baylar, bayanlar bizimle birlikte yemek yer misiniz?» diye sorar. İskandinavyalı dinleyiciler biran birbirlerine baktıktan sonra kabul ederler. Ziyafet Liszt'e çok pahalıya mal olduysa da ertesi gün konser salonu hiççe dolar. Ne yazık ki, müzik severler hayal kırıklığına uğrarlar, o akşam ziyafet veren olmaz.

Leopold Stokowski gürültü yapan seyircileri azarladı

Carnegie Hall'da Amerikan Senfoni Orkestrasını idare eden Leopold Stokowski dinleyicilerin gürültü etmeleri üzerine kızmış ve şöyle demiştir: «Resam resimlerini taval üzerine çizer. Müzisyenler de eserlerini sessizlik üzerine çizerler. Biz size Müziği veriyoruz. Siz de sessizliği yaratın.»

Büyükli Dernekleri Kültür Münaşebetleri programı dahilinde Türkiye'ye gelecektir.

1964 yılında Los Angeles Müzik Peyvonunda orkestrayı idare eden 30 yaşındaki şef Mehta büyük ilgi topladı. Bombay'da doğmuş olan Mehta, 26 yaşında Orkestranın daimi şefliğine getirilmiştir ve orkestranın tarihindeki en genç şefdir.

«Hingh Fidelity - Musical America» dergisinde Mehta için bir yazı yazan William Malloch şöyle demiştir: «Büyük müzik kaabiliyeti hayranlık uyandırmıştır ve danışmanları Hans Swarrowsky'nin,

Mehta'nın sade Amerika'da değil fakat Batı âlemi müzik dünyasında hâkim bir şahıs olacağı hakkındaki düşüncesine birçok kimse katılmaktadır.»

Hâlen Amerika'da bir turnede olan Los Angeles Filarmonik Orkestrası, New York Metropolitan operasında konserler vermektedir. Orada Mr. Mehta, Puccini'nin «Turan-dot» operasını, Verdi'nin «Otello» ve Marvin Davud Levy'nin «Mourning Becomes Electric» isimli eserlerini çalmaktadır. Bu son eser dünya prömierini yeni açılan Lincoln Center'de yapmıştır.

ELİF KARACA — Genç piyanist, konser sırasında görülmektedir.

mehta'nın çaldığı büyük tezahürat yapılmıştır. Birkaç gün önce yurda dönen sanatçılarımız izlenimlerini şu sözlerle özetlemişlerdir. «Çok sevişliyiz. Kendi çapımızda Türkiye'nin adını en iyi şekilde duyurduğumuzu zann ediyoruz. Bize yapılan tezahürat memleketimiz adına göğsümüzü kabarttı. Romanyada büyük alâka ve nezaket gördük; Bize bu imkânı hazırlayan sanatsever Türk ve Roman hükümetlerine teşekkürü borç biliriz.»

Çağdaş Müziğin Öncüleri

MELVIN A. WITTLER

Geçen hafta Amerikadaki Sirakuz Üniversitesi Konser Salonunda toplanan öğrenciler büyük bir şaşkınlık geçirdiler. Bir caz konseri için bu rada toplanmışlardı. Halbuki caz konseri tahir edilmiş, yerine birbirleriyle ton ahanginde olmayan iki piyano ve notaları en tiz perdeden söyliyene bir mezo sopranodan müteşekkil bir grup konmuştu. O da orkestrası niteliğinde olan topluluğun çaldığı müzik ilk bakışta orkestraların hazırlık gayesiyle yaptıkları çalışmaları (akord) andırıyordu. İlk önce, herkes bunu hoş ve oldukça komik bir lâtife sandı ama sonradan müzik dinlendikçe bunun yeni bir müzik akımının cesur ve tap taze müzik hazinesi olduğu anlaşıldı.

Sirakuz Üniversitesindeki bu iki piyanonun birbirlerinden çeyrek ton farklı olarak son ayarlanması Çağdaş Mü-

ziğin çağdaşlığına ille başlıca olan festivalde sırayla Wieland Wagner'in sahneye koyduğu «Der Ring des Nibelungen» «Tannhaeuser» ve «Parsifal» oynanacaktır. «Der Ring des Nibelungen» adlı opera dizisinin ilk iki kısmı Karl Böhm, 3. kısmı

zik Cemiyetinin Manhattan'da Guggenheim Müzesinde verdiği konserin tekrarından başka bir şey değildir.

Teo Macero, Calvin Hampton, ve Donald Lybbert gibi bazı New Yorklu besteciler bu konser için yeni besteler yaptılar. Bu yeni eserlerindeki çarpışan notalar dizionsa ta garip tesirli titreşimler yapıyordu. Fakat konserin en ilginç kısmı 20 inci asır Amerikan müziğinin eksantrik bir dehası olarak kabul edilen Charles İves'in üç piyano için yazdığı eserlerde çeyrek notaları son derece tabii bir şekilde bestelemiş olması idi. İves sanki bütün hayatı boyunca bu top eserler yazmış casına tabii idi.

Konserin organizatör ve piyanistlerinden biri olan George Pappastavrou «Çeyrek tonaliteli müzik son derece verimli» diyor. «Sanki bir kar topu gibi büyüyor. Öyleyken

1966 nın sonbaharında ölen Wieland Wagner'in aranjmanının Pöter Lehmann ve arkadaşları inceliyeceklerdir. Wieland Wagner'in ölümünden sonra Beyrouth - Festivalinin idaresi kardeşi Wolfgang Wagner'e verilmiştir.

40 yıl kadar önce İves bestecilerin çeyrek tonalitede eserler bestelemesinin ve dinleyicilerin de buna alışmasının daha uzun bir zamana bağlı olabileceğini söylemişti. Şimdiki hâlde İves bu konuda şöyle diyor; «Herhangi bir konuda ekstrim'e (ifrat) eskil usul bir âdettir.»

HİNDEMİTH'İN OPERASI SAHNEDE

Şubat ayında Hamburg'da temsil edilen Hindemith'in eseri «Mathis der Maler» Oscar Fritz Schuh'un rejisörlüğünde Hamburg Şehir Operası tarafından oynanacaktır.

Hindemith 1935 de bu eseriyle yaratıcılığının zirvesine erişmişti.